

Program občianskeho vzdelávania s názvom *Školy, ktoré menia svet* získal Cenu európskeho občana za rok 2023

Európsky parlament minulý týždeň v Bruseli udelil Cenu európskeho občana 38 projektom a iniciatívam v rámci Európskej únie, ktoré sa výnimočným spôsobom úspešne angažujú v oblasti podpory a rozvoja európskych hodnôt, akými sú demokracia, sloboda, mier, ľudské práva či rovnosť, a sú preto inšpiráciou pre ďalších Európanov a Európanky. Sme hrdí, že jedným z ocenených projektov je aj program občianskeho vzdelávania *Školy, ktoré menia svet*.

Program *Školy, ktoré menia svet*, ktorý je tohtoročným laureátom Ceny európskeho občana, na školách úspešne funguje od roku 2015. Je to program **osobnostného a profesionálneho rozvoja pre učiteľov** (najmä) spoločenskovedných predmetov v materských, na základných a stredných školách po celom Slovensku. Zavedením zážitkových a neformálnych metód do výučby tradičných predmetov, akým je, napríklad, občianska náuka, **je tak u detí a žiakov možné efektívne a jednoducho rozvíjať občianske, sociálne a životné kompetencie a formovať ich prodemokratické a proeurópske hodnoty.**

Podpredsedníčka parlamentu a kancelárka Ceny európskeho občana Dita Charanzová počas slávnostného odovzdávania cien v Bruseli [zdôraznila](#), že *“Európsky projekt by nebol úspešný bez absolútneho odovzdania, nesmierneho prínosu a mimoriadneho zanietenia našich občanov. Táto cena uznáva ich prácu a ich snahu o lepšiu budúcnosť. Sú skvelým zdrojom inšpirácie pre nás všetkých.”*

Autorka programu a riaditeľka *Inštitútu pre aktívne občianstvo*, ktorý program zastrešuje, **Jana Feherpataky-Kuzmová**, prevzala Cenu európskeho občana v mene *Škôl, ktoré menia svet* v Bratislave a v Bruseli. Pri tejto príležitosti uviedla: *“Sme nesmierne hrdí, že Európsky parlament prostredníctvom Ceny európskeho občana ocenil nielen prácu nášho autorského a lektorského kolektívu, ale aj prácu samotných učiteľov a učiteliek, bez ktorých záujmu, odhodlania a odvahy by program Školy, ktoré menia svet a jeho ciele neboli realizovateľné - spoločne však dokážeme inovovať občianske vzdelávanie na školách a inšpirovať tak kolegov v ďalších krajinách EÚ. Toto ocenenie preukazuje, že naša každodenná práca a úsilie majú zmysel a pomáhajú vychovávať z detí a žiakov budúcich zodpovedných a angažovaných občanov.”*

Program *Školy, ktoré menia svet* pôsobí vo **všetkých regiónoch Slovenska** na všetkých typoch škôl (štátne, súkromné aj cirkevné školy), a nakoľko je **inkluzívny**, využívajú ho aj školy pre deti a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Za osem rokov trvania programu sme vyškolili viac ako **500 učiteľov** z viac ako **380 škôl**, ktorí pracujú s viac než **106 tis. žiakmi**.

[Cenu európskeho občana](#) každoročne udeľuje Európsky parlament od roku 2015 projektom, ktoré sa angažujú v posilňovaní európskych hodnôt, práv a európskeho ducha, a podporujú užšiu spoluprácu a integráciu občanov EÚ. V roku 2023 bolo nominovaných 216 projektov a iniciatív, spomedzi ktorých národné poroty nominovali 38 projektov z 25 členských krajín, ktorým bolo následne slávnostne [udelené](#) ocenenie v Bruseli na pôde Európskeho parlamentu.

Kontakt pre ďalšie informácie:

Jana Feherpataky-Kuzmová, riaditeľka Inštitútu pre aktívne občianstvo
janka@ipao.sk | MT: +421 949 183 693
www.ipao.sk | www.skms.sk | www.zoziakaobcanom.sk

Inštitút pre aktívne občianstvo (IPAO): Vznikol v roku 2015 s víziou prispievať k rozvoju vyspelej, funkčnej a udržateľnej občianskej spoločnosti, ktorá stojí na aktívnych, rešpektujúcich, pozorných a kriticky mysliacich občanoch. Vytvorili sme pre všetkých učiteľov, ktorí majú záujem rozvíjať u žiakov tieto hodnoty a zručnosti, originálny vzdelávací program *Školy, ktoré menia svet*. Program prepája odborné vedomosti s princípmi zážitkového a neformálneho vzdelávania a vzdelávanie v rámci programu je akreditované Ministerstvom školstva, vedy výskumu a športu SR. Cieľom IPAO je dosiahnuť systémové zmeny v občianskom vzdelávaní, v tejto súvislosti už prebieha na školách experimentálne overovanie novej podoby občianskej náuky pre ZŠ a SŠ. V roku 2018 inicioval vznik Iniciatívy za občianske vzdelávanie, ktorá spája organizácie a jednotlivcov pôsobiacich v oblasti občianskeho a globálneho vzdelávania so zámerom spoločne presadzovať systémovú zmenu vo vzdelávaní k aktívnemu občianstvu ako kľúčovému pilieru demokracie.